

ВИСНОВОК

творчого керівника, народної артистки України, професора
кафедри хорового диригування Національної музичної академії
імені П. І. Чайковського

ШИЛОВОЇ ІНЕССИ ВОЛОДИМИРІВНИ

наукового консультанта, кандидата мистецтвознавства, доцента
кафедри історії української музики та музичної фольклористики
Національної музичної академії імені П. І. Чайковського

ДЕРЕВ'ЯНЧЕНКО ОЛЕНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування

творчого аспіранта кафедри хорового диригування
Національної музичної академії імені П. І. Чайковського

ВАВРИЩУКА СЕРГІЯ ПЕТРОВИЧА

«СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХОРОВИЙ ТЕАТР:

ПРОБЛЕМИ ХУДОЖНЬОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ»,

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю
025 «Музичне мистецтво»

Під час виконання творчої й дослідницької складових мистецького проєкту С. П. Ваврищук проявив активність пошуку, ініціативність і наполегливість у досягненні мети, організаторський, виконавський, дослідницький хист, засвоїв необхідні комунікативні навички та формати творчої й наукової презентації мистецьких результатів.

Тема проєкту пов'язана з вельми цікавою, актуальною й прогресивною на сучасному етапі розвитку хорового мистецтва тенденцією театралізації виконання, опанування синтетичних видовищних форм у музичному мистецтві. Дослідження цього матеріалу має практичну спрямованість і пов'язане з ідеями, які аспірант реалізує в рамках творчого проєкту.

Наукове обґрунтування є логічно структурованим, містить всі необхідні смислові елементи. Тема послідовно розкривається у двох розділах. У реферативному першому розділі розкриваються західноєвропейські й національні витоки формування хорового театру, вказуються історичні джерела прийомів театралізації, які використовуються в українській хоровій музиці. У другому розділі автор осмислює досвід художньої інтерпретації театральних-хорових творів в практиці сучасних українських колективів (хор ім. Г. Верьовки, капела «Думка», хори «Київ», «Орея», «Хрещатик» тощо). Більш докладно і ґрунтовно висвітлюються особливості театралізованої інтерпретації камерним хором «Київ» (диригент М. Гобдич) нових, ще не досліджених в музикознавстві творів – історичної ораторії «Віють вітри» Г. Гаврилець та симфонічних танців М. Скорика у хоровому перекладенні М. Гобдича.

Отримані висновки є логічними і правомірними. С. П. Ваврищук доводить, що глибоке, вдумливе опрацювання виконавцем вербального й музичного тексту твору, усвідомлення потенційно закладених у ньому театральних компонентів є запорукою створення високохудожньої

інтерпретації твору. Беручи для детального аналізу два різноспрямовані з точки зору принципів театралізації твори – з вербальним компонентом та без нього – автор наукового обґрунтування виявляє різні параметри, на які орієнтуються постановники концертно-сценічної вистави, створюючи символічно-образний, просторовий, пластично-хореографічний ряди вистави. За матеріалами дослідження розроблено спеціальний курс «Тенденції розвитку сучасного українського хорового виконавства» з дисципліни «Історія хорової літератури», який може бути використаний в музично-освітньому процесі.

Творчий аспірант С. П. Ваврищук у повному обсязі успішно виконав індивідуальний план та на «відмінно» опанував знання з дисциплін освітньо-наукової початкової програми.

Тему мистецького проєкту було апробовано у двох концертних іспитах під назвою «Хоровий театр без меж», які відбулися 2 червня 2021 року в малому залі імені Олега Тимошенка НМАУ ім. П. І. Чайковського (м. Київ) та 17 серпня 2022 року в Mariendals kirke (м. Копенгаген, Данія). Програму виконував Муніципальний академічний камерний хор «Київ» на найвищому мистецькому рівні. Потрібно відзначити високий рівень злагодженості дій під час театралізованого виконання творів та поліфункціональність артистів хору, які виконують декілька завдань одночасно (співак хору, виконавець-інструменталіст, актор). Хорове виконання вразило інтелектуальністю програми, вокально-тембральною майстерністю, виразністю і артистичністю виконавства. В концерті були представлені твори відомих українських композиторів Мирослава Скорика, Ігоря Шамо, Олександра Бондаренка, Остапа Нижанківського, Віктора Грицишина.

Протягом дворічної підготовки творчого мистецького проєкту С. П. Ваврищук виявив обдарованість, диригентську майстерність та риси професійного зростання. У класі з фаху опрацьовано програма: М. Березовський Духовний концерт № 3 «Не отвержи мене», В. Сильвестров «In memoriam», В. Польова «Давидові псалми», А. Рачинський Духовний концерт «Не отвержи мене», Є. Станкович Літургія святого Іоанна Златоустого, Є. Станкович псалом 83 «Які любі оселі Твої, Господи Саваоте», В. Степурко Хорова притча за Книгою Йова «Випробування Йова», В. Степурко Диптих для 12-голосого хору «Судитиме Бог» та ін. Здобувач активно займався зі студентами в класі з диригування, а також здійснював перевірку їх робіт із аналізу хорових творів.

За час навчання у творчій аспірантурі здобувач займався широкомасштабною творчо-виконавською діяльністю як артист-вокаліст. У складі Муніципального камерного хору «Київ» він брав участь у таких заходах: Концерт до 275-річчя Максима Березовського, Київ Музик Фест 2020 Choir Marathon, Київські Музичні прем'єри 2021 С. Луньов «Страсна седмиця», Фестиваль *Kyiv Bouquet stage-2021* В. Сильвестров «O Luce Eternam», Київ Музик Фест 2021 Ювілейний концерт камерного хору «Київ», Ювілейний концерт до 70-річчя В. Степурка «Сни, навіяні Ангелом...», мультимедійна виставка «Щедрик: виставка» про шлях української мелодії

від фольклорної пісні до відомого на весь світ різдвяного гімну, мистецький проєкт «Шедеври»: «П'ять століть української духовної музики», запис нового диску давньо-української музики, благодійне турне містами Данії та Норвегії (в програмі твори видатних українських композиторів).

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту С.П.Вавришука пройшло апробацію в наукових фахових виданнях та конференціях. Згідно з вимогами до здобувача освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва, було видано дві наукові статті: 1. «Віють вітри» Ганни Гаврилець у театралізованій інтерпретації камерного хору «Київ» // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського: наук. журн. Київ, 2021. Вип. 3-4 (52-53). С. 50–65. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4\(52-53\).2021.251795](https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4(52-53).2021.251795). 2. Хорова театралізація творів інструментальної генези (на прикладі проєкту «Симфонічні танці Мирослава Скорика» камерного хору «Київ») // Актуальні записки гуманітарних наук: зб. наук. праць / Ін-т муз. мистецтва Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Гельватика, 2022. Вип. 51. С. 102–109. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-15>. Додатково опублікована дві наукові праці апробаційного характеру: 1. Історична ораторія «Віють вітри» Ганни Гаврилець: особливості опрацювання народно-пісенних джерел // Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях : тези Четвертої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 5–7 листопада 2020 року). Київ, 2020. С. 27–32. 2. Хоровий театралізований проєкт «Мирослав Скорик. Симфонічні танці»: історія створення // Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях : матеріали П'ятої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 4–6 листопада 2021 року). Київ, 2021. С. 43–47.

Апробація наукової складової творчого мистецького проєкту пройшла шляхом участі у чотирьох наукових конференціях: 1. Четверта міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (5–7 листопада 2020 року, Київ, НМАУ ім. П. І. Чайковського). Тема доповіді: «Історична ораторія «Віють вітри» Ганни Гаврилець: особливості опрацювання народнопісенних джерел». 2. XVI міжнародна науково-практична конференція *Fresh science* (25–26 березня 2021 року, Київ, НМАУ ім. П. І. Чайковського). Тема доповіді: «Риси хорової театралізації у виконавстві історичної ораторії «Віють вітри» Ганни Гаврилець». 3. П'ята міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях» (4–6 листопада 2021 року, Київ, НМАУ ім. П. І. Чайковського). Тема доповіді: «Хоровий театралізований проєкт «Мирослав Скорик. Симфонічні танці»: історія створення». 4. XXV Молодіжна науково-творча онлайн-конференція «Дні науки. Українська музична культура в історичному часі та світовому інформаційно-ціннісному просторі: композиторські інновації і виконавські пріоритети, музикознавчі рекурсії» (26–27 травня 2022 року, Одеса, ОДМА ім. А. В. Нежданової). Тема доповіді: «Риси театралізації у виконанні хорових

перекладень оркестрових творів Мирослава Скорика камерним хором «Київ»».

Актуальність, новизна, перспективність і практична значимість наукового обґрунтування проєкту, глибина і змістовність розробки теми, дозволяють зробити висновок, що творча та дослідницька складова мистецького проєкту «Сучасний український хоровий театр: проблеми художньої інтерпретації» С. П. Ваврищука виконані на високому професійному й науковому рівні. Творчий мистецький проєкт відповідає вимогам міністерства освіти і науки України і може бути рекомендований до захисту в спеціалізованій раді на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Творчий керівник
народна артистка України,
професор

Шилова І. В.

Науковий консультант
кандидат мистецтвознавства,
доцент

Дерев'янченко О. О.

